

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНСТРУВАННЯ І
МІЖНАРОДНОЇ ЕКНОМІКИ

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету ТВППТСБ

Михайло ГИЛЬ

« _____ » _____ 2025 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

« _____ » _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

«Біотехнології та біоінженерія»

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти 2-го року

очної (денної) форми здобуття вищої освіти

на 2025-2026 навчальний рік

Освітній ступінь – Магістр

Галузь знань 16 «Хімічна інженерія та біоінженерія»

Спеціальність 162 «Біотехнології та біоінженерія»

Кваліфікація магістр з біотехнології та біоінженерія

Мова викладання – українська

Миколаїв

2025

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Біотехнології та біоінженерія», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 12.03.2024 р. (протокол №8), чинної згідно наказу по університету №33-О від 19.03.2024 р.

Розробники програми: Ключник А.В., завідувачка кафедри, д-р. екон. наук, професорка кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Н.І. Галунець старша викладачка кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, МНАУ

протокол № 11 від 13.06.2025 року.

Завідувач кафедри д-р. екон., наук, професорка Альона КЛЮЧНИК
(підпис)

Схвалено науково-методичною комісією факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології Миколаївського національного аграрного університету

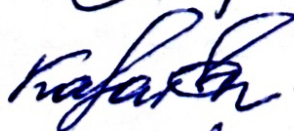
Протокол № 10 від « 24 » червня 2025 року.

Голова науково-методичної комісії,
канд. екон. наук, доцентка кафедри
економіки підприємств

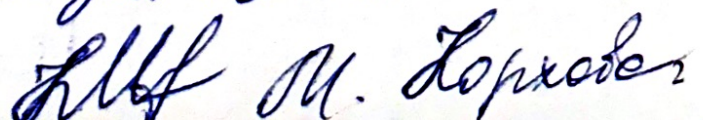

Ганна ТАБАЦКОВА

Гарант освітньої програми
канд. с.-г. наук, доцентка

Олена КАРАТЄСВА

2. АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»

Зовнішньоекономічні зв'язки стають все більш помітною складовою частиною господарської діяльності українських підприємств та організацій. Зростає зацікавлення в економічному, виробничому та науково-технічному співробітництві з партнерами із зарубіжних країн. У цих умовах усе більша кількість інженерів та техніків, працівників виробничої сфери, біотехнологічної промисловості, агропромислового комплексу, малих підприємств, приватних фірм та державних установ мають потребу в об'єктивній інформації про світовий ринок, його структуру, організації та техніку здійснення зовнішньоторгівельних комерційних операцій.

Зовнішньоекономічна діяльність – специфічна сфера діяльності, що вимагає великих і спеціальних знань в галузі міжнародної комерції та права.

Курс тісно пов'язаний з дисциплінами: основи інтелектуальної власності, менеджмент та маркетинг в біотехнології, міжнародні економічні відносини та змістом економічної підготовки студента на бакалаврських програмах, інше.

ANNOTATION TO DISCIPLINE «FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF ENTERPRISES»

External economic copulas become more noticeable component part of economic activity of the Ukrainian enterprises and organizations. The personal interest grows in economic, production and scientific and technical collaboration with partners from foreign countries. In these terms all the plenty of engineers and technicians, workers of production sphere, agroindustry complex, small enterprises private firms and state establishments, need objective information about a world market, his structure organizations and technique of realization of foreign trade's commercial operations.

Foreign economic activity is the specific sphere of activity, that requires large and special knowledge's in industry of international commerce and right.

A course is closely associated with disciplines: the basics of intellectual property, management and marketing in biotechnology, international economic relations and the content of economic training of students in bachelor's programs, other.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»

Галузь знань: **16 Хімічна інженерія та біоінженерія**
Освітня спеціальність: **162 Біотехнології та біоінженерія**
Освітній ступінь: **Магістр**
Кваліфікація: **Магістр з біотехнологій та біоінженерії**
Обов'язкова (вибіркова) компонента **Обов'язкова**

Семестр – **3**

Кількість кредитів ECTS – **3,0**

Кількість модулів – **1**

Загальна кількість годин – **90**

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

лекції – **14/0,46**

практичні заняття – **14/0,46**

самостійна робота – **62/2,08**

Форми підсумкового контрольного заходу – **Іспит**

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: Основною метою викладання дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти знань та вмінь, пов'язаних з обміном товарів, науково-технічним співробітництвом, спеціалізацією і кооперуванням, наданням економічного і технічного сприяння створенню спільних підприємств, фінансово-кредитними відносинами та іншими формами співробітництва.

Завдання дисципліни: Основні завдання, які повинні бути розв'язані у процесі викладання дисципліни:

- формування у студентів системних навичок вивчення та подання знань із ЗЕД;
- формування у студентів теоретичних засад щодо системи нормативних актів регулювання міжнародних приватних відносин в сфері ЗЕД;
- відпрацювання навичок орієнтування в системі управлінського та правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- застосування теоретичних положень та норм ЗЕД в практичній діяльності;
- ознайомити студентів із особливостями правового регулювання окремих видів зовнішньоекономічної діяльності;
- навчити студентів застосовувати правові знання з зарубіжних систем права для оцінювання юридичних фактів, та виявлення тенденцій правового регулювання окремих видів зовнішньоекономічної діяльності.

Предметом курсу є: теоретичні звання закономірностей, принципів, функцій, методів, засобів, моделей й процесів у публічному управлінні в ЗЕД, розроблення практичних рекомендацій щодо посилення впливовості публічного управління в зовнішньоекономічній діяльності України.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес отримання системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей публічного управління зовнішньоекономічної діяльності, а також набуття навичок їх практичного використання.

В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **набути наступних компетентностей:**

Інтегральна компетентність:

ІК.1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми біотехнологій та біоінженерії, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

К04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

К05. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності:

К16. Здатність застосовувати проблемно-орієнтовані методи аналізу та оптимізації біотехнологічних процесів, управління виробництвом, мати навички практичного впровадження наукових розробок.

К18. Здатність організовувати виробництво і управляти біотехнологічними процесами в умовах промислового виробництва та науково-дослідних лабораторій.

Програмні результати навчання:

ПР 03. Здійснювати техніко-економічні розрахунки проектно-конструкторських рішень та аналізувати та оцінювати їх ефективність, екологічні та соціальні наслідки на коротко- та довгострокову перспективу.

ПР 08. Планувати та управляти науково-дослідними, науково-технічними та/або виробничими проектами у галузі біотехнології, базуючись на сучасних тенденціях розвитку науки, техніки та суспільства.

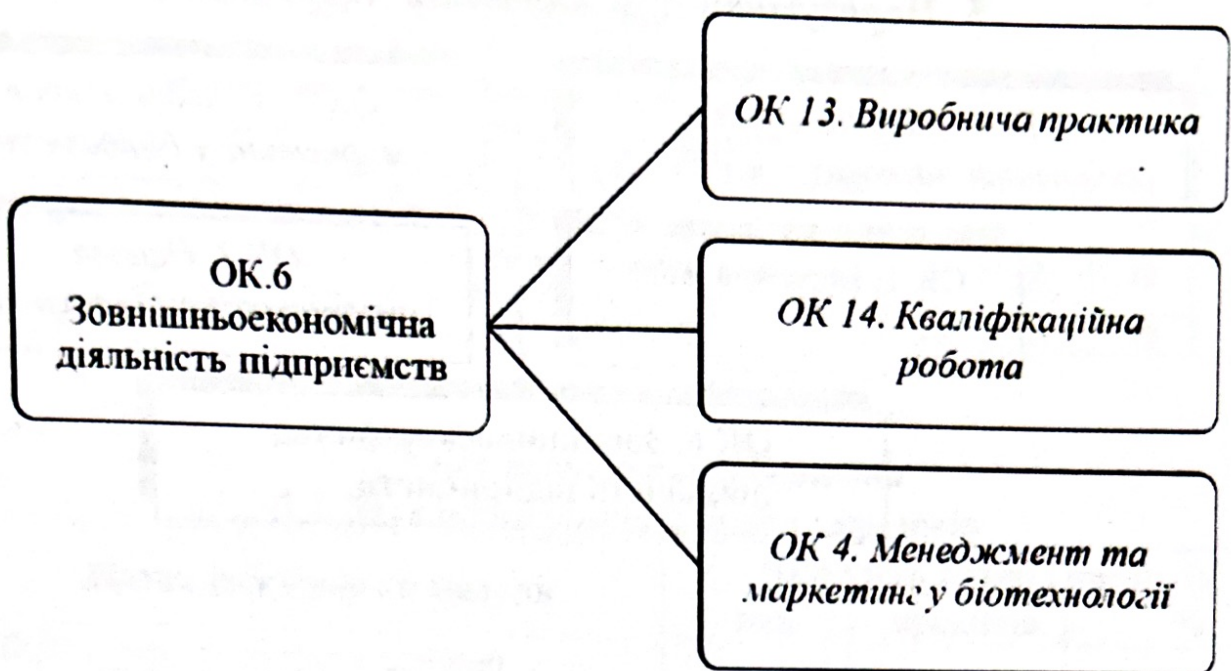
ПР 10. Упроваджувати найбільш ефективні біотехнологічні методи та прийоми у практичну виробничу діяльність на основі оцінки ефективності передових біотехнологій та врахування загальних тенденцій розвитку новітніх біотехнологій у провідних країнах.

Додаткові програмні результати навчання:

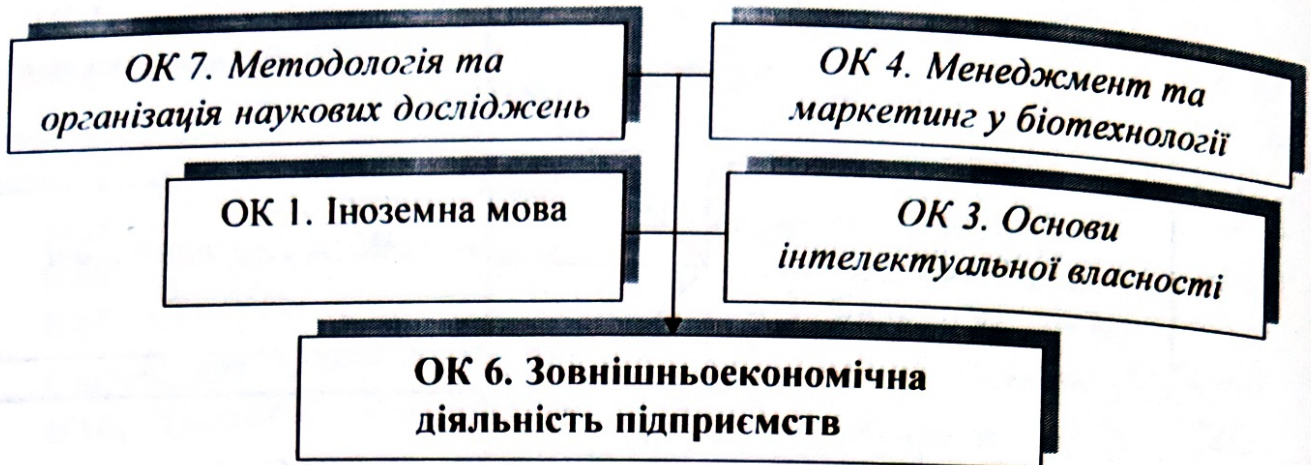
ПР 12. Аналізувати і враховувати у практичній діяльності тенденцій науково-технічного розвитку суспільства та біотехнологічній галузі.

ПР16. Аналізувати зміст та умови зовнішньоторговельних контрактів, оцінювати та аналізувати їх

5. Місце дисципліни «ЗЕД підприємств» у структурі з іншими навчальними дисциплінами

5. Передумови для вивчення дисципліни

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модулі курсу	Найменування змістових модулів	Назва теми	Розподіл навчального часу			
			ЛК	ПЗ	СР	Разом год
1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	1.1. ЗЕД: сутність, види та основні фактори розвитку	1. ЗЕД та її роль у розвитку національної економіки	2	2	5	9
		2. Система регулювання ЗЕД в Україні	1	1	5	7
		3. Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД	1	1	5	7
		4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	2	5	9
		Разом за зміст. модулем 1	6	6	20	32
	1.2. Організаційні засади розвитку ЗЕД	5. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки	2	1	5	8
		6. Зовнішньоекономічні операції та порядок їх здійснення	1	1	5	7
		7. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	1	1	5	7
		8. Компенсаційна торгівля у сфері ЗЕД		1	5	6
		9. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	2	1	5	8
		10. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності		1	5	6
		Разом за зміст. модулем 2	6	6	30	42

	1.3. Ефективність та перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності	11. Економічний аналіз ЗЕД підприємства	1		4	5
		12. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства		2	4	6
		13. Ризики у ЗЕД та їх страхування	1		4	5
		Разом за зміст. модулем 3	2	2	12	16
Всього з навчальної дисципліни			14	14	62	90

7. Зміст навчальної дисципліни

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовного модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
ЗЕД: сутність, види та основні фактори розвитку	32	1,06	35,6
Організаційні засади розвитку ЗЕД	42	1,4	46,6
Ефективність та перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності	16	0,54	17,8
Всього	90	3,0	100,0

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів

Назва змістовного модуля	Кількість годин	Термін виконання
ЗЕД: сутність, види та основні фактори розвитку	32	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
Організаційні засади розвитку ЗЕД	42	
Ефективність та перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності	16	
Всього	90	x

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

Змістовний модуль, №	Тема, №	Тема, перелік питань	Об'єм, години
1	2	3	4
I	1	ЗЕД: сутність, види та основні фактори розвитку Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. Функції ЗЕД. Напрями впливу зовнішньоекономічних чинників на національну економіку. Сутність поняття «ЗЕД». Причини та передумови розвитку ЗЕД. Право на здійснення ЗЕД. Місце дисципліни в системі загальноосвітніх і професійно орієнтовних навчальних дисциплін, її структура та послідовність вивчення. Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, експорт, імпорт, економічні інтереси виходу підприємства на зовнішній ринок, право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Keywords: foreign economic activity, export, import, economic interests of exit of enterprise to the foreign market, right on realization of foreign economic activity	2
	2	Система регулювання ЗЕД в Україні Характеристика системи регулювання ЗЕД: принципи, цілі, методи. Національне та наднаціональне регулювання ЗЕД. Характеристика органів регулювання ЗЕД. Недержавні органи регулювання ЗЕД: торгово-промислові палати, фондові та валютні біржі. Ключові слова: етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності та управління нею в Україні, суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності, види регулювання зовнішньоекономічної діяльності, державне регулювання, зовнішня економічна політика. Keywords: stages of development foreign economic activity and of management by her in Ukraine, subjects and types of foreign economic activity, types of adjusting of foreign economic activity, government control, external economic politics.	1

2	3	Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД Види та функції податків у сфері ЗЕД. Сутність та порядок нарахування митних податків. Особливості оподаткування залежно від митного режиму. Відшкодування ПДВ при експорті. Особливості оподаткування імпорту послуг. Ключові слова: митні платежі, мито, акцизний податок, податок на додану вартість, митна вартість Keywords: custom payments, duty, excise tax, tax value-added, custom cost	1
	4	Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація та характеристика. Інструменти нетарифного регулювання. Фінансові засоби нетарифного регулювання ЗЕД: експортні кредити експортні субсидії, імпорتنі депозити. Антидемпінгові заходи. Нарахування антидемпінгового та компенсаційного мита. Сертифікація, стандартизація, технічні бар'єри. Ключові слова: нетарифне регулювання, антидемпінгові заходи, сертифікація, стандартизація, технічні бар'єри. Keywords: untariff adjusting, anti-dumping events, certification, standardization, technical barriers.	2
	5	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки. Передумови та мотивація виходу підприємства на зовнішній ринок. Пошук та вибір партнера. Класифікація та характеристика форм виходу підприємства на зовнішній ринок. Ключові слова: зовнішній ринок, експорт, спільне підприємство, інвестування, іноземний контрагент. Keywords: foreign market, export, joint venture, investing, foreign contractor.	2
2	6	Зовнішньоекономічні операції та порядок їх здійснення. Сутність та види зовнішньоекономічних операцій. Поняття зовнішньоторгових операцій, їх класифікація. Організація експортно-імпортних операцій на підприємстві: заходи в внутрішньому та зовнішньому середовищі підприємства. Форми розрахунків по зовнішньоторговим операціям: авансовий платіж, акредитив, банківський переказ, інкасо. Ключові слова: класифікація зовнішньоекономічних операцій, зовнішньоекономічні	1

	операції, менеджер зовнішньоекономічної діяльності, відділ зовнішньоекономічної діяльності, зовнішньоекономічна фірма. Keywords: classification of external economic operations, foreign trade operations, manager of foreign economic activity, department of foreign economic activity, foreign trade firm.	
7	Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку. Сутність та види посередницької діяльності. Характеристика посередників за місцем що вони посідають на зовнішньому ринку. Угоди комісії, їх особливості. Угоди консигнації: особливості та можливості здійснення. Торгові агенти та їх види. Ключові слова: посередники, посередницькі операції, агент, агент, брокер Keywords: mediators, intermediary operations, agent, agent, broker	1
8	Компенсаційна торгівля у сфері ЗЕД Сутність та особливості компенсаційних угод. Класифікація угод зустрічної торгівлі. Комерційна компенсація, зустрічні закупівлі, авансові закупівлі, угоди типу «свіч», угоди типу «офсет», рамочні угоди, угоди позитивної зустрічної торгівлі. Операції в рамках промислового співробітництва. Співробітництво на комерційній основі, виробнича кооперація, франчайзинг, операції з давальницькою сировиною. Ключові слова: компенсаційні угоди, зустрічна торгівля, комерційна компенсація, зустрічні закупівлі, авансові закупівлі, угоди як «свічки», угоди як «офсет», масштабні угоди, угоди позитивної зустрічної торгівлі, робота в рамках виробничої кооперації, співпраця на комерційній основі, виробнича кооперація, операції з комісійними товарами. Keywords: compensative agreements, countertrade, commercial indemnification, meeting purchases, advance purchases, agreements as "candles", agreements as a "offset", scope agreements, agreements of positive countertrade, operation within the framework of industrial collaboration, collaboration on commercial basis, productive co-operation, operations with goods made on commission.	0

	9	Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів. Поняття та види зовнішньоекономічних договорів. Класифікація умов контракту: обов'язкові та додаткові, універсальні та індивідуальні. Типовий зовнішньоекономічний контракт, принципи укладання та виконання ЗТК. Структура ЗТК. Джерела національного та міжнародного регулювання зовнішньо контрактної діяльності. Ключові слова: зовнішньоекономічний контракт, структура контракту, способи стоп-контракту, рекламація, вартість контракту. Keywords: foreign trade contract, structure of contract, methods of stop contract, reclamation, cost of contract.	2
	10	Транспортне обслуговування ЗЕД. Сутність та види транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності. Організація міжнародних перевезень різними видами транспорту: автомобільні перевезення, залізничні перевезення, морські перевезення, повітряні перевезення, трубопровідний транспорт. Способи транспортного страхування в ЗЕД. Транспортні коридори. Ключові слова: транспортне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності, організація міжнародних перевезень різними видами транспорту: автомобільні перевезення, залізничні перевезення, морські перевезення, авіаперевезення, трубопровідний транспорт, транспортні коридори. Keywords: transport providing of foreign economic activity, organization of international transportations by the different types of transport : motor-car transportations, railway transportations, marine transportations, air shipments, pipeline transport, transport corridors.	0
3	11	Економічний аналіз ЗЕД підприємства. Економічний аналіз у сфері ЗЕД підприємства: сутність та види. Аналіз виконання зобов'язань за експортно-імпортними операціями. Методологічні підходи до визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Оцінка валютної ефективності експорту та імпорту. Аналіз виконання зобов'язань по зовнішньоторговому контракту. Ключові слова: ефективність зовнішньоекономічної діяльності, експортна квота, імпортна квота, зовнішньоторговельний баланс, вартість зовнішньої торгівлі. Keywords: efficiency of foreign economic activity,	1

		export quota, imported quota, foreign trade balance, value of external trade	
12		Ціноутворення у ЗЕД підприємства. Зовнішньоторгова ціна: сутність, функції та види. Світова ціна. Цінова політика: мета та завдання. Трансфертні ціни та особливості трансфертного ціноутворення. Способи фіксації цін. Цінові знижки та надбавки. Встановлення експортної та імпоротної ціни. Ключові слова: світова ціна, цінова політика, фіксована ціна, ціна з наступним фіксіном, експортні та імпорتنі ціни. Keywords: world price, price politics, fixed price, price with the next fixing, export and imported prices.	0
13		Ризики у ЗЕД та їх страхування. Сутність та класифікація ризиків у ЗЕД. Методи страхування ризиків у ЗЕД. Управління ризиками на підприємстві. Особливості самострахування суб'єктів ЗЕД. Ключові слова: управлінські рішення у зовнішньоекономічній діяльності, рівні прийняття управлінських рішень, фактори, що впливають на процес прийняття та реалізації рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності, інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень, оптимізація управлінських рішень, відповідальність за реалізацію рішень, ризики Keywords: administrative decisions in foreign economic activity, levels of acceptance of administrative decisions, factors that influence on the process of acceptance and realization of decisions in the field of foreign economic activity, dataware of acceptance of administrative decisions, optimization of administrative decisions, responsibility for realization of decisions, risks	1

7.5. Перелік та короткий зміст практичних занять

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Змістовний модуль 1.1. ЗЕД: сутність, види та основні фактори розвитку	6	x
Тема 1. ЗЕД та її роль у розвитку національної економіки	2	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
Тема 2. Система регулювання ЗЕД в Україні	1	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
Тема 3. Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД	1	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
Тема 4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
Підсумок по змістовному модулю 1.		Контрольна робота
Змістовний модуль 1.2. Організаційні засади розвитку ЗЕД	6	x
Тема 5. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки	1	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
Тема 6. Зовнішньоекономічні операції та порядок їх здійснення	1	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
Тема 7. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	1	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
Тема 8. Компенсаційна торгівля у сфері ЗЕД	1	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
Тема 9. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	1	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
Тема 10. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної	1	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
1. Підсумок по змістовному модулю 2.		Контрольна робота
Змістовий модуль 3. Проблеми та перспективи зовнішньоекономічної діяльності	2	x
Тема 11. Економічний аналіз ЗЕД підприємства		Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
Тема 12. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	2	Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація
Тема 13. Ризики у ЗЕД та їх страхування		Виконання практичних вправ. Програмований контроль знань з теми /тести/ Презентація

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин	Форма контролю
2. Підсумок по змістовному модулю 3.		Контрольна робота
Разом по дисципліні	14	x

7.6. Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

N з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Інструменти державного регулювання ЗЕД	7	Контрольна робота
2	Організація експортно-імпортних операцій на підприємстві	8	Опрацювати фахову літературу та пройти опитування за темою
3	Методичні підходи до оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства	8	Контрольна робота
4	Вплив транспортного забезпечення на ефективність зовнішньоекономічної діяльності	8	Опитування/тестування
5	Вплив функціонування офшор зон на економіку України	7	Контрольна робота
6	Валютне регулювання	8	Опрацювати фахову літературу та пройти опитування за темою
7	Особливості фінансового планування та контролю в ЗЕД підприємства	8	Опрацювати фахову літературу та пройти опитування за темою
8	Технічні бар'єрів, сертифікації та стандартизації у системі нетарифного регулювання ЗЕД.	8	Реферат/презентація
	Разом	62/2,08	

7.6. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю – Залік

10.1 Питання для проміжного та підсумкового контролю

41. Трансакційні витрати зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Склад витрат при зовнішньоторгових операціях підприємства
42. Методика і показники аналізу ефективності експортних операцій підприємства
43. Методика і показники аналізу ефективності імпорتنих операцій підприємства
44. Оцінка валютної ефективності експорту та імпорту
45. Аналіз виконання зобов'язань за зовнішньоторговими контрактами
46. Зовнішньоторговельна ціна: сутність, функції та види
47. Світові ціни: сутність, принципи формування та види
48. Цінова політика підприємства, обґрунтування зовнішньоторговельних цін
49. Трансфертні ціни. Особливості трансфертного ціноутворення.
50. Способи фіксації зовнішньоторгової ціни.
51. Цінові знижки та надбавки в ЗЕД
52. Сутність та класифікація ризиків у ЗЕД
53. Методи мінімізації ризиків в ЗЕД
54. Страхування ризиків у ЗЕД
55. Право суб'єктів на здійснення зовнішньоекономічної діяльності
56. Недержавний валютний контроль.
57. Переміщення банківських металів та готівки через митний кордон України.
58. Кількісні обмеження та ліцензування суб'єктів ЗЕД
59. Митні режими
60. Франчайзинг: сутність, типи та переваги використання

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

8.1 Схема поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти.

№ Змістового модулю	Форма контролю	Кількість заходів	оцінка		сума	
			min	max	min	max
1.1	- тестування	1	3	4	3	4
	- відповіді на дискусійні питання	3	1	1,5	3	4,5
	- виконання практичного завдання	3	1	2	3	6
	- самостійна робота	3	1	2	3	6

1. Загальна характеристика дисципліни «ЗЕД підприємства» та її місце в системі загальноосвітніх і професійно орієнтованих дисциплін
2. ЗЕД в умовах глобалізації міжнародної економіки
3. Еволюція ЗЕД України
4. Суб'єкти ЗЕД та варіанти їх взаємодії
5. Загальні засади системи регулювання ЗЕД
6. Принципи та види ЗЕД України
7. Державне регулювання ЗЕД в Україні
8. Недержавне регулювання ЗЕД
9. Види та функції податків у сфері ЗЕД
10. Особливості оподаткування товару залежно від митного режиму
11. Особливості оподаткування імпорту послуг
12. Нетарифні засоби регулювання: класифікація та характеристика.
13. Фінансові засоби нетарифного регулювання.
14. Антидемпінгові заходи нетарифного регулювання.
15. Місце технічних бар'єрів, сертифікації та стандартизації у системі нетарифного регулювання ЗЕД.
16. Передумови та мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки
17. Форми виходу підприємства на зовнішні ринки: загальна характеристика
18. Суть та види зовнішньоекономічних операцій.
19. Організація експортно-імпортних операцій на підприємстві.
20. Порядок розрахунків по зовнішньоторговельних операціях.
21. Методи збуту товару на зовнішньому ринку
22. Класифікація торгово-посередницьких операцій
23. Поняття та види міжнародних орендних операцій
24. Суть та особливості компенсаційних угод
25. Зустрічна торгівля та її види
26. Операції в рамках промислового співробітництва
27. Поняття та види зовнішньоекономічних контрактів
28. Укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів
29. Структура та зміст зовнішньоекономічного контракту
30. Основні джерела правового регулювання зовнішньоекономічних контрактів
31. Правила ІНКОТЕРМС – 2020
32. Зміст та умови транспортного забезпечення ЗЕД
33. Особливості міжнародних перевезень морським транспортом
34. Особливості міжнародних перевезень автомобільним транспортом
35. Особливості міжнародних перевезень залізничним транспортом
36. Особливості міжнародних перевезень повітряним транспортом
37. Сутність та система регулювання міжнародних перевезень
38. Транспортне страхування при міжнародних перевезеннях
39. Міжнародні транспортні коридори
40. Економічний аналіз у сфері ЗЕД підприємства

1.2	- тестування - відповіді на дискусійні питання - виконання практичного завдання - самостійна робота	1 4 4 2	3 1 1 1	4 1,5 2 2	3 4 4 2	4 6 8 4
1.3	- тестування - відповіді на дискусійні питання - виконання практичного завдання - самостійна робота	1 3 3 2	3 1 1 1	4 1,5 2 1,5	3 3 3 2	4 4,5 6 3
	Поточний контроль				36	60
Іспит		1			24	40
Разом з дисципліни		x	x	x	60	100

8.3 Рейтингова оцінка з дисципліни та схема поточного та заключного контролю знань здобувачів вищої освіти.

№ п/п	Види контролю	Мінімальна оцінка	Максимальна оцінка
1	Поточний	36	60
2	Заклучний	24	40
Всього		60	100

8.5. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 - 100	A	Зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	Не зараховано
0 - 34	F	

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою).

Під час викладання дисципліни «ЗЕД підприємств» використовується:

- електронний курсу навчальної дисципліни на базі платформи дистанційного навчання Moodle Mnau;
- телевізор Philips 55PUS6523/12 з'єднаний з ПЕОМ і Wi-Fi, використовується для застосування з метою демонстрації мультимедійних презентацій, відеоматеріалів, навчальних фільмів тощо;
- програмне забезпечення ЛІГА:ЗАКОН, використовується при вивченні нормативно-правової бази з питань міжнародної співпраці;
- картографічна продукція (географічні карти та атласи);
- технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор);
- Інтернет (для практичних занять);
- магнітна інтерактивна дошка ePresenter EP92(USB) + проектор Epson EB-420; Монітор Samsung Sync Master 2032MW; Пульт для презентацій та лазерний вказівник – використовуються для відображення навчальних фільмів та презентацій з дисциплін при проведенні лекційних та практичних занять.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

10.1 Базова

10.1.1 Методичне забезпечення

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» та ОПП «Публічне управління і адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління і адміністрування» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. А. В. Ключник, Ю. А. Кормишкін, Н. І. Галунець. Миколаїв : МНАУ, 2022. 31 с.
2. Ключник, А. В. Менеджмент ЗЕД [Електронний ресурс] : курс лекцій / А. В. Ключник, Н. І. Галунець. — Електрон. текст. дані. – Миколаїв : МНАУ, 2014. – 95 с.
3. Бурковський, І. Д. Державне регулювання ЗЕД [Електронний ресурс] : курс лекцій / І. Д. Бурковський, Н. І. Галунець. — Електрон. текст. дані. – Миколаїв : МНАУ, 2014. – 220 с.

10.1.2 Базова

1. Господарський кодекс України. Прийнято Верховною Радою України 16.01.2003 р. №436-Іу/ Офіційний вісник України. 2003, №11.

2. Про ЗЕД: Закон України від 16.04.91 р. URL : [http:// www.rada.kiev.ua](http://www.rada.kiev.ua)
3. Митний кодекс України від 11.08.2013 р. (зі змінами і доповненнями).
4. Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів):
Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>.
5. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. (зі змінами і доповненнями).
6. Багрова І. В., Н. І. Редіна, В. Є.. Власюк, О. О. Гетьман
Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: підручник для ВУЗів /; за редакцією доктора Економічних наук професора Багрової І. В. – Дніпропетровськ: ДДФЕІ, 2017. –585 с.
7. Георгіаді Н.Г., Князь С.В., Передало Х.С., Берлінг Р.З. Основи зовнішньоекономічної діяльності: теоретичні основи і прикладні аспекти: Навч.-метод. посібник. –Львів: Інтелект-Захід, 2016. –260 с.
8. Гребельник О.П., Романовський О.О. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник. -К.: Деміур, 2018. -296 с.
9. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посіб. -К.: Знання, 2014. —462 с
10. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. / Ю.Г. Козак, Є.В. Савельєв [та ін.]. 6-е вид., перероб. та доп./ ред. Ю.Г. Козак. Київ: ЦУЛ, 2019. 292 с.
11. Козак Ю.Г. Сукач О., Бурлаченко Д. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 268 с.
12. Коюда О.П., Гриненко В.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та адміністрування бізнес-структур: конспект лекції. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2019. 130 с.
13. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посібник / За заг. ред. А.І. Кредісова. –К.: ВІРА-Р, 2019. –552с.
14. Пазуха М. Д. Зовнішньоекономічна діяльність (загальні положення): навчально-методичний посібник. –К.: Центр учбової літератури, 2018. –230 с.
15. Сміяна Л. С. Правові основи зовнішньоекономічної діяльності / Л. С. Сміяна. –Київ : КНТ, 2018. –416 с
16. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління : навчальний посібник [Електронний ресурс] / О. М. Котиш, І. В. Мілько. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 183 с

10.1.3. Допоміжна

1. Алієва-Барановська В. М. Аналіз теоретичних засад господарськоправового регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. Європейські перспективи. - 2018. -No 4. -С. 119-129
2. Бабій І. В. Визначення структури управління ЗЕД на підприємствах машинобудування в аспекті стратегічного підходу. Науковий огляд. – 2018. –No1 (44). –с.6-21.

3. Степаненко О. І. Зовнішньоекономічна діяльність: вибір контрагента та організація укладання угоди. Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – No7. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – С. 320 –325

4. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підруч. 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь. 2019. 410 с.

5. Ковальчук Т. Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 216 с. 4. Котиш О. М., Мілько І. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління: навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 183 с

10.1.4. Інформаційні ресурси

1. Нормативно правове забезпечення ЗЕД; URL: zakon.rada.gov.ua

2. Рада підприємців при Кабінеті міністрів України. URL: radakmu.org.ua

3. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. ЗЕД. Портал Дія. URL: <https://guide.diia.gov.ua/thematic-area/zovnishnoekonomichna-diialnist>

5. Міністерство економіки України. URL: minrd.gov.ua

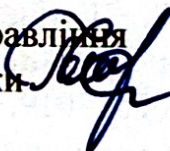
6. Міністерство закордонних справ України www.mfa.gov.ua

Робочу програму розробили:
д.р екон.наук, професор

Альона КЛЮЧНИК

старший викладач кафедри публічного управління
та адміністрування і міжнародної економіки

Наталія ГАЛУНЕЦЬ